

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya utca 1-5. szám.
nová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szelvényeire vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 »
Félévre ———— 6 »
Negyedévre ———— 3 »
Egy hóra ———— 1 »
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
könyvekben.

Morgóink mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybeeskerek, 1898

XXVII. évfolyam, 44. szám.

Csütörtök, február 24.

Az agrárszociális mozgalom.

Nagybeeskerek, február 24.

Az ideai szociálista mozgalomban olyan agitációt lehetett észrevenni, a mely három irányban működött és a mely a kormány-nak háromféle intézkedését tette szükségessé, hogy a kiterjedt izgatás ellen kezelhető eredményt lehessen elérni. Ez a három irány a következő:

Az első az a szociálisták, mely a tavalyi rossz aratás folytán keletkezett nyomort és inséget választotta kiindulópontnak és veszedelmes volt, mert igazi nyomorról, éhezékről és inségesekről volt szó, a kikkel szemben kevés kilátás volt arra, hogy fegyveres erővel lehessen eredményhez jutni. Az éhezőknek nem imponál a szurony, mert az elszánt és a gyors halált inkább választja, mint a hosszú szenvedést; a kórház és a börtön neki megváltás. Ha tehát ezek láznak fel, az veszedelmes.

Itt nem is használt a kormány egyetlen katonát sem, nem rendelte el a legkisebb hatalmi rendszabályt sem; de nem is várt arra, hogy a törvényhozás intézkedjék, hanem kenyeret küldött oda, a hol éhezők voltak, pénzt, vetőmagot, szerszámot és egyéb szükségességeket, a hol segélyre szoruló és szűkölködők voltak. A hatóságok a legnagyobb gyorsasággal jártak el, a nyomort enyhítették, ha nem is szüntették meg egészen és a folytatógatos működés az emberszeretetek ezen a terén a legszebb eredményeket fogja felmutatni.

A másik szociálista irány Várkonyi firmáját viselte magán és a földfelosztás, meg az adófizetés megtagadásának az elvén alapszik. A mezei munkások és parasztok a hatóságokat és a birtokos osztályt fenyegették és itt, ha parasztlázadásra nem akarták juttatni a dolgot, gyorsan és erőlyesen kellett beavatkozni. A zavargók ellen kiállították az egész rendelkezésre álló csendőrséget és nagyszámu katonaságot.

A rendet szuronyal tartották fenn, a szigorú fellépés általában ismét helyreállította a törvénytisztelést és biztosította életét és vagyonát a fenyegetett társadalmi osztálynak, a mely már mind a kettőért reszketni kezdett és a statárium kihirdetését követelte. Az izgatók és bujtogatók ellen igénybe vették a csendőrséget, mely ugy a fővárosban, mint a vidéken nagy határozottsággal és rendkívül kedvező eredményekkel működik. A kormány itt dicsőretre méltó sikert vívott ki, mit az összes politikai pártok osztatlan elismeréssel honorálnak a legkészségesebben. Az inficiált vármegyéből, hol még nyolc nap előtt a birtokosok kétségbeesésének kiáltását lehetett hallani, ma megnyugtató, kielégítő hírek érkeznek.

A harmadik szociálista irány az, a mely megtagadja a mezőgazdasági munkát, aratási szerződést nem köt és nagy aratósrike ot készít elő. Itt újból be kell válnia a kormány tavaly kipróbált előrelátásának, elégséges munkaerőről kell gondoskodni és a tényleg dolgozó munkásokat meg kell védeni a strikeolók támadásai ellen.

E mellett is párhuzamosan gondoskodni fog a kormány a munkások felvilágosításáról, kioktatásáról és jó utra térítéséről, és ez irányban az ország, — s nemcsak Magyarország, hanem egész Európa közvéleménye is, alapos és jól megérdemelt bizalommal van, — a mely bizalom a múlt tapasztalataira és a jövő programjára teljes joggal támaszkodhatik.

A delegáció összehívása. A Pol. Ért. jelentése szerint a delegációt április hó első felében hívják össze Budapestre. Ez időben ő felége is Budapestre fog tartózkodni. A nagyheti ünnepeket Bécsben tölti a király. A husvéti ünnepekre azonban Budapestre jön hosszabb tartózkodásra. Ugyanebben az időben a márciusi törvények szentesítésének fordulójá alkalmából valószínűleg az új országgyűlésben már együttes ünnepélyes ülése lesz a parlamentnek.

Milán kitüntetés. Belgrád, február 23. A szultán Milán királynak, a szerb tényleges hadsereg főparancsnokának az arany Imtiaz-érmét adományozta.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 26. A pénzügyi tisztviselők estélye.
Február 27. A nagybeeskereki tisztviselő-egyl. közgy.
Február 28. A lövészeget közgyűlés.
Március 5. A „Délmagyarországi gépgyár részvény-társaság” közgyűlése.
Március 14. Közigazgatási bizottság ülése.
Március 28. Városi közgyűlés.
A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 6 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6—8 óráig.

— Kinevezés. Torontál vármegye főispánja dr. Kassovitz Henrik osenoi járás-orvost nagyszentmiklósi járási orvossá kinevezte.

— Anyakönyvvezetői kinevezések. A belügyminiszter Torontál vármegyében a tiszahelyettes Jankovics Györgyöt, a kikomlósi anyakönyvvezető-helyettesé Deffert Miklóst nevezte ki és Jankovics Györgyöt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— Városi közgyűlés. Nagybeeskerek város képviselőtestülete tegnap délután folytatta csekély érdeklődés mellett s be is fejezte a 22-én megkezdett rendes havi közgyűlését. Nagyobb vitát egy pontja sem provokolt a tárgysorozatnak. A közgyűlés elhatározta, hogy felhívja a községi iskolaszéket, mikép tartassa a szolgálta által tisztában a tantermeket; Freund Samu és fia cég 348 darab kockakövet megveszik; Kroselios Márkó vállalkozó előleg iránti kérvényének, nemkülönben ösv. Titze Nándornának a községi kötelekbe leendő felvétele iránti kérelmének hely adatik; ösv. Werner Edéné 286 frtnyi nyugdíjban részesül és egyben kiutalványosztatik részére a halotti negyed; ugyanezen Werner Edéné kapott a férje utáni gyógyítási és temetési költségek fedezése címén 25 frtot. Megszavazott azonkívül a közgyűlés a megyesi evang. ref. hitközség építendő templomának 10 és Osztie Béla tanítónak a gyűmölcskereszteti tanfolyam idejére 15 frtot. Végre határozatba ment, hogy a városi árvapénztár pénzei a különböző nagybeeskereki pénzintézeteknél helyezendők el.

A „TORONTAL” tározója.

Virág az árnyékban.

Irta: Sebesi Samu.

Bogárfalvi Bogárdi Dániel ur a tágas ebédőben ült egy, az óéktől maradt régi karosszékekben és az ablakon kibámuit a szembe levő palota homlokzatára. Arca merev, hideg, fehér volt és olyan mozdulatlanul ült a helyén, mint egy halott. Nem látta meg, hogy az átellenben levő palota ablakai rendre kinyílnak. Az inasok, a szobaleányok jönnek-mennek és szorgalmasan dolgoznak; úgy látszik, sok vendég befogadására készítik elő a palota nagy termét. Hallotta ugyan a feleségétől, született Matskaházy Elis bárónőtől, hogy a szomszéd grófi címeres házban fényes estély lesz, melyen nekik is jelen kell lenniök, de a mulatozás gyönyöre és izgalmá már nem érdekelte. Más gondolatok foglalták el lelkét. Abrándjai visszaragadták csendesesen falusi birtokára, a hol életének nagyobb és boldogabb részét élte keresztül.

Már előhaladott koru agglégény volt, mikor ismerősei unszolására házasságra lépett Eliz bárónővel, a ki fiatal, tiszta és szép volt. Majdnem gyermeke lehetett volna Bogárdi Dánielnek, aki az esküvő után arra ébredt, hogy ifju felesége benne nem a férjet, hanem a gazdag pártfogót, rokont, vagy tán éppen a kedves nagybácsit tekintti. A szegény bárónőt a rokonság számító érdeke vezette a gazdag gentry karjaiba. A fiatal leány

szelid és tapasztalatlan, — az agglégény becsületes ember tetőtől talpig s az osak a dolgok természetes rendje, ha a férj felelőségében egy gyöngéd, szerető barátot talált fel.

A bogárfalvi kastély osöndeas termeiben talán a sirig tartott volna ez a idyllikus élet, de a rokonok úgy vélték, hogy a társadalmi életnek is vannak követelményei. Telen unalmas a falu s egy fiatal asszonyt gyöngéletelenség volna eltemetni a falu osöndjébe. Bogárdi Dániel tehát először életében, városba költözködött farsangolni . . .

Virágos mezőkön gyakran andalgott; erdők sűrűjében örömmel vadászott s lelke boldog gyönyört talált a természet egyszerű, de fölséges pompájában; de a nagy város talajából kedélye nem nyert tápot. A kaszinóban „Parlagi Dani”-nak gunyolták, de bölcsőbb volt, semhogy a kicsinyes kötekedés bosszantotta volna. A felesége kedvéért vett részt csak a mulatságokban, de akkor is tévesztett élete gyötrelmei kínozták. Elis nem a verőföny volt az életben, hanem a sötét tragikum. Azért volt olyan hideg merev és sápadt, a mint a karosszékekben ülve bámult ki a büszke palotasorokra . . .

Most egy ajtó osöndeesen megnyílt s nesztelenül lépett be azon a felesége. Karos leányos alajka saj nélkül suhant végig a parketten s midőn az ura mellé ért, toppintott a lábával, mintha azt meg akarná ijessíteni.

Bogárdi Dániel mosolygva nézett rá. Szemeiből a titkos fájdalom s szerető szívének egész melege sugárzott ki. Keblére vonta a derült arcú asszonyt: osökölta, cirógatta és kényesztette,

mint egy gyermeket. A kicsi asszony játáni örömmel hajtotta fejét Bogárdi széles vállaira, astán a kövéres arcához dörzsölődött és így szólt:

— Rejts el! Megszöktem Jenőtől. Ha itt keres, mond azt, hogy nem láttál.

— Bujósi? Mi? kérdeste a férj és erősen szorította a szívéhez.

— Psst! Jön már! Takarj el jól!

Csekmei Jenő belépett.

— Elvesztettem Elist, bátyám, mondá őssinte naivitással. Astán igen komolyan kezdte keresni.

Ebben a fiatal emberben a rosszakarat sem fedezhetné fel a ravasz udvarlót. Minden utógondolat vagy számítás nélkül rokonszenvezett Bogárdiékkel s házuknak őssinte barátja volt.

— Keresd, ha elvesztetted, felelt Bogárdi s még jobban igyekezett elfedni Elist, a ki az ura kebléhez simulva, igyekezett nevetését visszafojtani.

— Eliz mondja: kukk! kiáltotta Csekmei.

A kicsi asszony az ura vállai fölé emelte fejét és harsányan nevetett; majd átölelte Bogárdi széles nyakát és úgy lármázott a csengő hangjával:

— Most már nem fog ám meg. Most itt vagyok nála. No rossz oia. Most fogja el az egeret!

— Persze, hogy elfogom, mondotta Csekmei és feléje lépett.

Esis gyermekek örömmel ugrott a Bogárdi ölébe s onnan évelődött Csekmeivel.

Bogárdi lelkéről egy pillanatra elszállt a sötét gondolat, a mely — ha egyedül volt — min-

— **Bőjti prédikációk.** A római katolikus plébánia templomban egész husvétig nagybőjti ájtatosságok lesznek. Még pedig minden pénteken d. u. 4 órákor szent beszéddel, tartja Amschlinger Ferenc németül; minden szombaton d. u. 3 órákor magyar prédikációval, tartja Raskó Sándor; vasárnaponként 3 órákor tartja Szabó esperes. Azonkívül minden vasárnap d. e. 9 órákor Szabó Ferenc esperes plébános magyar szentbeszédet mond.

— **A kereskedelmi és iparkamarából.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara a f. é. február 22-én teljes ülést tartott, melyen részt vettek: lovag Vest Ede kamarai elnök, id. Steiner Károly alelnök, Frommer Miksa, Gartner Rezső, Haller Antal, Hinterseer Ulrik, Kohn Sándor, Morán Miksa, Rieger Ferencz, Tedeschi János, Tillschneider Antal és Török Sándor kamarai beltagok, — Andrejovits György Verséről és Weisz Isidor Nagybecskerekéről, kamarai kültagok. — A m. kir. államvasutak képviselőiben: Rudolf József forgalmi felügyelő. Előadó: Mága János kamarai titkár. Jegyzők: Protovin Géza segédtitkár és Tokár János irodatiszt. A közgyűlés fontosabb tárgyai közül a következőket emeljük ki: Bőga-Szt. György községének egy negyedik országos vásár-engedélyezése iránti kérvénye szintén nemleges értelemben véleményeztetik. Vinga város módosított vásártarifáját, ugyancsak vásárrendtartási szabályzatát illetőleg a bizottsági javaslat — mely szerint a tervezetek némi módosítással jóváhagyatni ajánlatsanak — elfogadtatott. A kereskedelemügyi miniszter leírata következtében dr. Békassy Géza „Az egészség könyve” című iparegészségügyi munka az ipari körök figyelmébe ajánlatik. A csomagokban eladásra kerülő áruk mennyiség-tartalmának helyes jelzése tárgyában bizottsági előterjesztés folytán a kamara következő módosításokat hozza javaslatba: Gombok csomagban vagy kartonban a tartályok külső sulya vagy pedig darabszám szerint jelöltesse meg. Kapcsolt suly szerint vagy kartonban 100 csomagként a kapcsolók számának kitételével becsátandók áruba. Szeg és sróf darabszám vagy suly, irófil darabszám, gyertya és cipőszeg suly, árak darabszám és végül a saén zsákokban ómosva suly szerint képezze a kereskedelmi forgalom tárgyát. A bizottsági javaslat egyhangulag elfogadtatott. A háziiparcekkék eladását követítő intézetek, testületek és magánosoknak a kereskedelemügyi miniszterium által egybeállított jegyzéke a nagyközönség, ugyancsak a háziiparüzők tájékoztatására a kamara irodájában közszemlére tetetik. A lejtromból esetleg kimaradt követítők utólag felvethetnek magokat. Russicska Gyulának a kolozsvári testvérkamara által ajánlott nyomdászati szakműve 10 példányban megrendeltek oly célzattal, hogy e példányok az ipari tanonciskolát látogató nyomdászatanulók közt jutalomért szétosztatnak. A temesvári kereskedők egyletének beadványa következtében a petroleum rakdíjmentességi idejének meghosszabbítását fogja a kamara kérelmezni. A hazai ecetgyárosoknak a régi ecetszállítási díjak visszahelyezése érdekében tett felterjesztése a bizottság javaslatához képest pároltatik. A kereskedelmi alkalmazottak szaktanfolyamának fenntartásához a kamara 100 ft segélyvel járul. A kamara,

ugyszintén a nyugdíjalap 1897. évi zárszámadásainak megvizsgálásáról szóló jelentés jóváhagyólag tudomásul vették. A kamara számadásai következő végösszegeket mutatnak fel: I. Bevétel: 1. Athozat 1896. évről 13,819 82 forint. 2. 1897. évi bevételek 20,147 86 ft, összesen 33,967 68 ft. II. Kiadások: 1. Személyiek 69,14 14 ft. 2. Dologiak 6269 43 forint. 3. Szakoktatás segélyezése 5230 20 ft, összesen 18,144 77 ft, áthozat 1897. évről 15 553 91 ft. Az illetéki hátralékokban fennálló követelések 6912 02 ftot tesznek ki. A nyugdíjalap 1897. év végével 33 525 89 ft vagyonállományt mutat fel. A helybéli rendőrkapitányságnak a kamara és irányú átiratára adott válaszához képest, a kereskedővilág felhívatik, hogy a kereskedelmi utazók által elkövetendő visszaéléseket minden egyes konkrét esetben a hatóságnál saját érdekében feljelentse, hogy az illetők ellenében a törvény teljes szigorú alkalmazható legyen.

— **Vásár.** A nagybecskereki februári vásár ma kezdődött kedvező auspiciumban között. A marhafelhajtás a rendezésnél nagyobb volt. A vételkedv is teljesen megfelelt a kínálatnak.

— **A „Terontál” rendkívüli kiadása.** Zola elíteltetéséről már a kora reggeli órákban értesült városunk közönsége a „Terontál” rendkívüli kiadásából, a mely hírül hozta a világra szóló verdiktet.

— **Kaszinói közgyűlés.** A nagyszentmiklósi új kaszinó — mint levelezőnk írja — f. évi február hó 20-án délután tartotta évi rendező közgyűlést, melyen több egyleti ügy elintézése után megejtették a tisztikar választását. Elnök lett: Mattia ssiob Ferencz. Alelnök: Hadfy Károly. Ügyész: dr. Fischhof Henrik. Pénztáros: Szuk Antal. Jegyzők: Kovács Imre, ifj. Cocron Vilmos. Könyvtáros: Szabó Ferencz, Táthi József. Választmányi tagok pedig: Schwarcs Eberhard, Popper Jakab, Popper Ernő, Kotszó László, dr. Jeszenszky Géza, Jurkovic Othmár, dr. Blattner Armin, dr. Tanner Vilmos, Roósz János, Koós Adolf, dr. Szilárd Adolf, Radonics Gyula, Halik Tivadar, Cocron Vilmos, Krausz Ignác és Müller János.

— **Pénzügyi tisztviselők mulatsága.** A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság tisztviselő kara e hó 26-án este tartja a Kaszinó épület összes termeiben családias jellegű estélyét. Rendezőség nem áll élen, mi azt jelenti: mindenki ura lehet helyzetének. Balányák sincsenek kiszemelve, tehát a tribün is elmarad. Ily körülmények között a belépti díj összegének megállapítása nélkül a hangulatból, jókedvtől függő esetleges több vagy kevesebb kiadásnak rovására lezajló pompa nélküli szokásos mulatságnak kedélyessége biztosítva van, s a tisztviselők családjainak közeledésére célzó nemesi intencionál fogva reméljük, jövőre is biztosítja az ugyis itt szokásrá vált estélyt, hol egy szabály tesz kivételt a rendező farsangi estélyektől, hogy csak a negyedik négyes után szabad a lányoknak haza készülni, a papák meg el nem mehetnek míg kézz reggelizés nem ülhetnek. — — — 6.

— **Ezüstlakodalom.** Mint Temesvárról írják, Kohn Sándor nagykereskedő és neje szül. Frey Julia, tegnap ülték meg házasságra lépésüknek 25 éves fordulóját. A közbecsülésnek örvendő házaspárt minden oldalról elhalmozták gratulációkkal.

— **Egy régi írónk halála.** Az ötvenes évek egy negyédemü írója, Arany János tanártársa halt meg a napokban: Acs Zsigmond laskói református lelkész, a Velencei Kalmár, a wakefieldi lelkész, Pal és Virginia fordítója. Az elhunyt elsőbbsen a kecskeméti főiskolában tanított, 1852-ben pedig a nagykőrösi főgimnáziumba helyezték át, a hol kollegája volt Arany Jánosnak, Szász Károlynak, Szilágyi Sándornak és Mentovics Ferencnek. A hatvanas évek szép-irodalmi lapjaiban gyakran előfordult a neve. Az elhunyt 74 éves volt.

— **Télapó tréfál.** A szerényes köpönyegforgató, két-, sőt három négykulcsos Télapó ugyancsak próbára teszi a könnyen hívő lelkeket. Akárcsak Hamlet Poloniuszsal: egyre bolonddát tartja. Legelsőbben kemény csikorgó fagygyal kezdte: „Hidig kemény taláik lesz, jó a idő száma és a korcsolyákra. Eő velük!” Aztán hirtelenben átvedlett laugyos, lucskos-pocskos időre, hogy majd beléfulunk a zártengerbe: „Mégis kár volt a szánt kihuzni, a korcsolyát meg kitesztani . . . Még mindig az őszben vagyunk!” Ott se állapodott meg. Egy ideig tartózkodó, közönyös álláspontot foglal el: olyan idő volt, amire azt se lehetett mondani, hogy rossz, azt se, hogy jó. Arra pedig megcsinálta a közönséggel a legszebb balekátoszt, amely ily nemből csak létezhetik. Gyönyörű, napugaras tavasszi időt provokált, hogy a legilletékezebb csodálkozók, az emberi kor legvégső határán állomásozó öreg urak megbámulják. — Lekiváncozott az embe- rekről a téli kabát, sapka, bunda és egész öszintén mosolyogtunk azokon, akik ilyen tavasszi időben is fűtenek. A téli dolgokat már a beafalinozás veszélye is fenyegette, amikor a tél megint politikát változtatott. Rákezdte a kivallató nagy szeleket, a melyek bömbölve törnek elő és bekalandozzák a nagy mindenséget. Fagyról szó sincs immár s hóra sincsen semmi kilátásunk.

— **Bicskázás.** Egy temesvári-utcai kocsmában tegnap vígan iddógáltak Vorgics Jóca, Bozsini Jóca, Markov Pera, Kuzmanov Mita és Dankulov Zsiva. Közben, minthogy vásár verskedés nélkül nem történhetik, szóváltásba kezdtek. Vorgics Jóca ekkor hirtelen elsikoltotta magát és összerogyott; a hasából sürtű pataokban folyt a vér. Gavrilovics alkápitány most folytatja a vizsgálatot aziránt, hogy ki ejtette Vorgicsot a sulyos sérülést? A jelek arra mutatnak, hogy a bicskázó atyafi Markov Pera, a ki meg akarta Bocsint szurni s bicskája csak véletlen-

dig gyötörte. Nem féltékenységet érzett olyankor, de közeledni látta az időt, melyben Elis boldogtalan lesz. Am most boldognak látta és velük nevetett.

Mikor Csekmei Jenő eltávozott, Borgándinak úgy rémlett, mintha az asszony arca árnyék suhanna keresztül. Es es a képelet vagy valódi árny az ő szívére úgy borult, mint egy sulyos, nehéz teher.

A feleségét gyöngéden átölelte és szeliden a szemébe nézve, szólt:

— Nos . . . ?

Elis egyetlen szó nélkül simult urához. Aztán rövid, kínos csend következett.

Bogárdi megrémült ettől a csendességtől, a mi olykor kínos sejtelmeket kelt. Hirtelen így szólt:

— Ma este jól fognak mulatni.

— Nem fognak, — fogunk, — igazított ki az asszony az ura szavait.

Bogárdi a feleségére nézett. Kémlelte, hogy őszintén beszél-e? A nyílt, mosolygó arc nem hazudott.

— Az átellenben levő palotában folgyultak a csillárok. Elis az ablakhoz vonta férjét és átmutatott a világos ablakokra:

— Látod? Már várnak.

— Nem, én ma nem mehetek sehová, — felelt Bogárdi — igen fontos ügyeket kell rendeznem. Ide is kérttem az ügyvédet . . . No de est minek is megvárnom . . . Aztán majd érted jön Jenő az anyjával. Együtt mentek.

Meglehet később én is . . . Az az, hogy én rosszul érzem magam.

Elis az urára tekintett. Bogárdi arca szomorú volt és sápadt. A kicsi asszony féltő gondolat simogatta az urát.

— Beteg vagy? Akkor én is maradok.

— Nem, nem! — Csekélység. Nincs hangozatom a mulatozásos ma. Ényű az egész. Nem mondass igazat. Látom, hogy beteg vagy.

Bogárdi meg akarta nyugtatni a feleségét. Tréfálkozni kezdett.

— Oh persze! — Nagyon beteg. Talán meg is halok. Es ha meghalnék? . . .

Bogárdinál az ura kéblére rejtette arcát és a hangja sutogott:

— Ne, ne mondj ilyeneket. Látod már sírok!

— Es a mint az urára tekintett, könyrögyögött a szép szemében.

E pillanatban Csekmei Jenő és Csekmei Jenőt jelentették. Mikor Jenő édes anyjával a terembe lépett, Bogárdi a feleségét nézte. Hosszu szempillán még ott látszott a köny, de mögötte ki-tört a mosoly verőfénye. Csekmei Jenő éles szemével felfedezte a könyccseppet és egy pillanatig kérdő tekintettel nézett Elisre.

— Megszomorított es a csunya ember. A haláláról beszél, — magyarázta Elis. Es én azt mondtam, hogy akkor nagyon, nagyon sokat sírnék. Ugy-e Jenő maga is sírna . . .

— Tréfáltam vele — vágott közbe Bogárdi — Elis gyermek . . .

— Semmi gyermek, — kiáltott Elis és a mint Csekmei Jenőre tekintett, számsugarai szivárványnyá törtek könyccseppjein. Durcáskodó kedves arca az asszonyi bűbáj ragyogott. Sohasem volt szebb, mint ebben a pillanatban. Csekmei Jenőnek felcsillámlott a szeme, a mint Elis nézte és Bogárdi lelkét kínos fájdalom szaggatta . . . Hát ha ez a két gyermek meg- érti egymást . . .

Es ha a virág napsugár után vágyik . . .

Bogárdi Kálmán egyedül volt otthon és hallgatta a tompán átsűrűdő zene hangjait. A táncoló párok, mint árnyak suhantak el az ablakoknál. Nem akart a vigalomra gondolni, de lehetetlen volt. Izgatott képzelet az ablakok előtt egy táncos párt látott átsuhanni. A nő átadta magát a tánc gyönyörének, — a férfi lázasan ölelte át a karcsu termetet . . . Talán ők . . .

Bogárdi elfordult. Bevonult dolgozó szobájába, hogy ne halljon semmit. Leült és ismét felállt. Kínos, nyomasztó érzés szállta meg. Révedő tekintet fegyvereire esett. Aztán valami borzasztó gondolat járta át az agyat . . . Ha most a vidám zene — és kacagó zaj mellett, ebben a csendes szobában eldördülne egy lövés . . .

ségből érte a saját legjobb barátját. Erre enged következtetni a tanuk egyhangu vallomása, mely szerint csakis Markovnál látták bicskát. Vorgics sértülése súlyos és még belé is halhat.

— **Czine mintye.** M grátó tragédia híre érkezik Jakuba községből. A község oláh lakosága ugyancsak ragaszkodik a hagyományos „Czine mintye”hez. A románok a szokásos farsangi pomanájukat tartották Nováku Juon házában is. Természetesen nagy vendégség volt. Ilyenkor a főledei a mézből és pálinkából főzött buza. A mulatság után Juon házában négyen maradtak. Alig, hogy hajnalban lefeküdtek, azonnal iszonyu kínok támadtak meg mindegyikét, a melyektől mosdulni sem bírtak. S reggel nem nyílt ki a Juon háza. A szomszédoknak feltűnt a dolog, betörték a lakásba s eszméletlen állapotban találták az ott levőket. A gazda már halott volt és hozzátartozói a halállal vívódás. Dr. Zemplényi verségi vizsgálóbíró a törvényszék orvosokkal megjelölt a helyszínén és megindították a vizsgálatot. Nagy a gyanu, hogy a dolog boszu műve, még pedig egy oláh asszonyé: Bosin Misiát, a ki haragosa volt Juonnak s bosszúja négy emberéletet követelt, a mennyiben a többi három megmérgezett is a halállal vívódás.

— **Uj tánczok.** Az idei báliszezon legkedveltebb táncza ismét a pas de quatre, mely táncz általánosan közkedveltségnek örvend. A pas de quatre egészen háttérbe szorította a polka-noblesst, (kreuzpolkát.) Mint újdonság egyes házimu-latságon vagy szurokon a grasian t tánczolták. Nagyon keves sikere volt tavaly — pár helyen felkarolt — pas de roi, azután a pas de patineur tánczoknak. Fumébana tavalyi báliszezon és a nyári évad alatt igen sokan tánczolták a kecses „royal” táncot, Párisban számos szalonban a „mignon”-t is de, ugy látszik tartósabb sikere egyiknek sem volt. London tánczó ifjusága egy eszeveszett táncot jár, melynek „schottia” nevet adtak. A tánc maga nem mutat semmit, zenéje hasonlít a pas de quatre zenéjéhez két-negyed ütembe. S csodálatos, hogy e táncot mily gyorsan felkarolták. Mignont keveset lehet látni táncolni, még előbb az esküdt és nagy Tantyvi-t. Németországban francianégyest nem ugy táncolják mint nálunk, hanem en carré. Lipsce, Berlin, Hamburg stb német városokban a Graziana, Menuet és Walzer a divatos táncok. A mi a társastáncokat illeti, ugy Németországban a lantien jobban divik, mint a francianégyes.

Irodalom.

— **A községi jegyző tennivalói az igazságszolgáltatás körül.** Alföldy Ede kir. járásbíró érdeme, hogy egybegyűjtötte a községi jegyző sokoldalú feladatait, melyek reá hivatásának teljesítésénél várnak. 30 év lefolyása alatt megjelent könyvekben és rendeletekben vannak ezen teendők elszórva, ezenkívül is némely bírósági intézkedés, melynek végrehajtása a jegyző terheli, bővebb magyarázatra szorul és azt teszi a szerző könyvében, mely most jelent meg Pleitz Fer. Pál kiadásában, a hol 1 forint 50 krért szerezhetni be ezen könyvet, mely rövidesen egy jegyző asztaláról sem fog hiányozhatni.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 24.)

Budapest, február 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma befejezte a vallás- és közoktatásügyi s megkezdte az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Legközelebbi ülés holnap.

Zola elítélve.

Budapest, február 23. (A „Torontál” eredeti távirata. Feladatott este 10 órakor.) Párisból telegrafálják: Az esküdtek Zola Emilt a becsületsértésben vétkesnek mondták ki, mire a bíróság öt egy évi fogházra és háromezer frank pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet a zsufolásig megtelt teremben nagy tetszéssel fogadták. Az éj folyamán nagyobb tüntetések vár-

hatók. (L. d. e. 1/2 10-kor kiadott rendkívüli kiadásunkat.)

Budapest, február 24. (A „Torontál” eredeti távirata. Feladatott déli 12 órakor.) Párisból jelentik, hogy Zola csak éjfélkor térhetett haza lakására, míg a néptömeg eloszlott. Tüntetés nem volt, mert a rendőrség személyzetét megkésztették.

Budapest, február 24. (A „Torontál” eredeti távirata. Feladatott d. u. 2 órakor.) Párisból telegrafálják, hogy Laborinál ma tanácskozás lesz, a melyen megvitatják a semmiségi panaszt. Általános a nézet, hogy Zola nem szándékozik a közvéleményt tovább izgatni, hanem azonnal megkezdi fogházbüntetését, hol egy új művét fogja befejezni.

Budapest, február 24. (A „Torontál” eredeti távirata. Feladatott d. u. 3 órakor.) A revízió mellett harcoló lapok Zola elítélésében annak diadalát látják s kijelentik, hogy a revízió most már elkerülhetlen. Az összes hírlapok megegyeznek abban, hogy a kamara mai ülése rendkívül izgatott lesz és heves.

A tőzdedéről.

Budapest, febr. 24. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, forg. 8.000, az árak esőndesek:

Rozs tavaszra	9:27— 9:28
Buza márcz.-április	12:03—12:04
Tengeri május-junius	5:39— 5:40
Zab	6:51— 6:53

Hirdetések.

774. tlv. szám. 1898.

218—1.1

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Torran Mancjól szerb-elleméri lakos végrehajthatónak, Iszakov Steva és Iszakov férj. Pavlov Angelina végrehajtást szenvedő elleni 38 frt 10 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Szerb Ellemér községi 16. sz. tjkvben 32—34. hrsz. a. felvett 15. ö. i. számú ház 800 □-öl beltelekkel 400, tehát frt a végrehajtáson kívül álló társtulajdonosok Lakatus Boskov Milica és Lakatus Jozsa jutalékára is 1898. évi április hó 26 ik napjának d. e. 10 órájkor Szerb-Ellemér község házában tartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizűtt birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 17. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tlvkönyvi irattárában s Szerb-Ellemér község házában megtekinthetők.

Kelt N.-Becsckereken, a kir. törvszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi január hó 24-ik napján.

Kiss,
kir. trvszéki bíró.

21171 szám. X. 1898.

212—3.2

Hirdetmény.

A Nagybecskereken megjelenő „Süd-ungarische Grenzboten” című heti lap kiadó tulajdonosa Jokly J. ellen fennálló 2821 frt 23 kr. hirdetményi bélyegilleték hátralék erejéig a nevezett lapkiadó tulajdonos ellen f. évi február 17-én végrehajtás intéztetvén, egyéb kielégítési alap hiányában a bélyegtörvény 214. §-a értelmében a nevezett lap összes jövedelme zár alá vétetett és a végrehajtható kir. kincstár részéről zárgondnokul Horváth Károly nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatósági segédtitkár neveztetett ki.

Minthogy a végrehajtást szenvedő az előfizetőkről és a lapjövödelméről állítólag feljegyzést nem vezet; felhivatnak a nevezett lap ismeretlen előfizetői és hirdetményi díjjal hátralékban levő adósai, hogy a lap előfizetési árát és a hirdetményi díjat közvetlenül Horváth Károly nagybecskereki pénzügyigazgatósági m. kir. pénzügyi segédtitkár mint kinevezett zárgondnok kezéhez az 1881. évi LX. t. c. 124. 125 és 126. §-ban foglalt rendelkezésekhez képest fizessék le.

A városi adóhivatal Nagybecskereken, 1898. február 19 én.

Schönherr Antal,
városi végrehajtó.

94 szám. 1898.

212—3.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Farkasd község képviselőtestülete a törvényhatóságilag jóváhagyott 46 kgy. 1493/896. számú határozatával egy 4 tanterem és 2 tanítói lakból álló új iskolának a felépítését határozta el. Ezen építkezéssel kapcsolatos földkiemelési, köművesi, ács, asztalos, lakatosi, mázó, üvegesi, cserepesi, bádógosi, vas és iskola felszerelési munkálatokra 12.241 frt 66 kr. van előirányozva.

Miután az e tárgyban múlt évi június hó 28-án megtartott versenyárgyalás törvényhatósági jóváhagyást nem nyert és új eljárás rendeltetett el, ennél fogva a fent említett összes munkálatok fogantatásának biztosítása céljából folyó 1898. évi márczius hó 17. napjának da. 10 órájára Farkasd község házában tartandó új zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó az előirányozott összeg után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott sajátkezűleg aláírt zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtti 9 órájáig a községi előljáróshoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A kellő bánatpénzzel el nem látott avagy hiányosan kiállított ajánlatok a versenyezéstől kizáratnak.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a községi előljárósnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Farkasdon, 1898. évi február hó 19 én.

Az előljáróság.

Lakás.

A Lénau utca 50. sz. házában egy

udvari lakás,

mely 2 szoba, konyha és mellék-helyiségekből áll,

azonnal, esetleg május hó 1-étől kiadandó.

Bővebbet

Merschdorf Péternél

Kokits 3. F.-féle útszélben.

217—3.1

Meghívó.**A „Bánlak községi hitelszövetkezet“**

1898. évi márczius hó 6-án d. u. 2 órakor a községházánál

rendes közgyűlést

tart. melyre a tisztelt tagokat az alapszabályaink 24. §-a értelmében van szerencsénk meghívni.

Tárgy:

215—1.1

1. Az 1897. évi üzleteredményről igazgatói jelentés.
2. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Tiszta jövedelemről rendelkezés.
4. Felügyelő-bizottság választása.
5. Bizalmi férfiak választása.
6. Tisztviselők honorálása és
7. Egyéb indítványok.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg úgy a községházán kifüggesztve, mint a szövetkezet helyiségében közzszemlére föl van fektetve, ahol is mindenki által megtekinthető.

Kelt Bánlakon, 1898. évi február hó 20 án.

Az igazgatóság.**TARTOZIK.****Mérleg-számla.****KÖVETEL.**

Főkönyvi lap-szám		Összeg		Főkönyvi lap-szám		Összeg	
		frt	kr.			frt	kr.
1	Pénztári számlának	802	58	2	Üzletrész számlából	5075	55
3	Váltó- és kötvény-számlának	34953	70	4	Központi hitel számlából	24897	90
12	Leltár-számla	839	35	8	Betét számlából	2976	14
				9	Központi előleg-számlából	3000	—
				14	Tiszta jövedelem	646	04
						36595	63

VESZTESEG.**Nyereség-veszteség-számla.****NYERESÉG.**

Főkönyvi lap-szám		Összeg		Főkönyvi lap-szám		Összeg	
		frt	kr.			frt	kr.
6	Betéti kamatok számláján	30	48	5	Váltó- és kötvény kamatok számláján	1298	51
7	Központi kamatok számláján	577	20	13	Beiratási költség számláján	296	20
10	Vegyés költségek számláján	209	40				
11	Kezelési költségek számláján	131	59				
15	1897. évi nyereség	646	04				
		1594	71			1594	71

Kelt Bánlakon, 1898. évi január hó 1 én.

Vadász Kálmán,
elnök-igazgató.Botka Béla,
igazg. tag.Hertzka Mór,
igazg. tag.Dr. Gruber Gyula,
igazg. tag.Zsifkovics István,
igazg. tag.Kováts Kálmán,
könyvelő.

Megvizsgálás után helyesnek találta:

Ikalinovits, pénztárnok

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Ludwig Krumenacker.

Math. Grösch.

Lorenz Bartscheller.

Radosan Petru.

Niko Obicson.

1431/1898. szám.

205—3.2

Árverési hirdetés.

Melencze község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonához tartozó és a regalebérlet megszüntével készletben maradt különféle borok és szeszes italok f. évi február hó 26-án d. e. 9 órakor a község pincsehelyiségében, nyilvános árverés útján eladatni fognak.

Melenczén, 1898. évi február 19.

A község előljárósága.

Eenni és vetni való

burgonya

a legjutányosabb napi árak mellett kapható

Szilágyi Zsigmond-nál,
Kecskeméten.

206—3.2

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle
hirneves**konyhakerti- és virágmagvak**

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

194—133 valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve vannak, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.